

Veelgestelde vragen over de preventiemedewerker

02/08/2017
Versie 2.2

ArboNed

1 Algemeen

1.1 Wat is een preventiemedewerker (betekenis)?

Preventiemedewerker is de officiële wettelijke benaming in Nederland voor een door een werkgever aangestelde werknemer die de werkgever in een bedrijf bijstaat op het gebied van preventie en bescherming.

1.2 Wat zijn de veranderingen voor een preventiemedewerker vanaf juli 2017?

De bedrijfsarts moet nauw samenwerken met de preventiemedewerker. Naast de bedrijfsarts heeft de preventiemedewerker een belangrijke rol. De benoeming van de persoon van de preventiemedewerker zal voortaan met instemming van de medezeggenschap plaatsvinden. Hiermee ontstaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid: de preventiemedewerker krijgt draagvlak van werknemers en de medezeggenschap is medeverantwoordelijk voor het goed functioneren van de preventiemedewerker.

Naast instemmingrecht bij de keuze van de preventiemedewerker krijgt de werknemersvertegenwoordiging ook instemmingsrecht over de positionering van de preventiemedewerker in de organisatie.

De preventiemedewerker krijgt als taak te adviseren aan en samen te werken met de bedrijfsarts en andere arbodienstverleners.

2 Invulling rol preventiemedewerker naar bedrijfsgrootte

2.1 Vanaf hoeveel werknemers is een bedrijf verplicht om een preventiemedewerker te hebben?

Het in dienst hebben van ten minste één preventiemedewerker is verplicht. Tot en met 25 werknemers mag eventueel de directeur zelf de preventiemedewerker zijn.”

2.2 Mag een preventiemedewerker werk verrichten voor meerdere BV's in het bedrijf of moet elke BV een eigen preventiemedewerker hebben?

Ja, de werkgever mag door één of meer deskundige werknemers of andere deskundige personen dit laten doen. Wel met instemmingsrecht van ondernemingsraad / personeelsvertegenwoordiging. Art 13 van de Arbowet zegt het volgende:

- 1 De werkgever laat zich ten aanzien van de naleving van zijn verplichtingen op grond van deze wet bijstaan door een of meer deskundige werknemers.
- 2 Voor zover de mogelijkheden onvoldoende zijn om de bijstand binnen het bedrijf of de inrichting te organiseren, wordt de bijstand verleend door een combinatie van deskundige werknemers en andere deskundige personen.
- 3 Indien er geen mogelijkheden zijn om de bijstand binnen het bedrijf of de inrichting te organiseren, wordt de bijstand verleend door andere deskundige personen.
- 4 De werknemers en de andere deskundige personen beschikken over een zodanige deskundigheid, ervaring en uitrusting, zijn zodanig in aantal, gedurende zoveel tijd beschikbaar en zodanig georganiseerd, dat zij de bijstand naar behoren kunnen verlenen.
- 5 De werkgever stelt de werknemers in de gelegenheid de bijstand zelfstandig en onafhankelijk te verlenen. De werknemers worden uit hoofde van een juiste taakuitoefening niet benadeeld in hun positie in het bedrijf of de inrichting.

2.3 Werkt een preventiemedewerker altijd binnen een organisatie of wordt deze werknemer aangesteld van buitenaf?

Bij voorkeur iemand binnen het bedrijf. Indien er geen mogelijkheden zijn om de bijstand binnen het bedrijf of de inrichting te organiseren, wordt de bijstand verleend door andere deskundige personen.

3 Taken preventiemedewerker

3.1 Wat zijn de (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden van een preventiemedewerker?

De drie wettelijke taken van een preventiemedewerker zijn:

- Het (mede) opstellen en uitvoeren van de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).
- Het adviseren en nauw samenwerken met de ondernemingsraad / personeelsvertegenwoordiging over de te nemen maatregelen voor een goed arbeidsomstandighedenbeleid.
- Deze maatregelen (mede) uitvoeren.
- Het adviseren aan en samenwerken met de bedrijfsarts en andere arbodienstverleners.

3.2 Wat moet er in een functieprofiel van een preventiemedewerker staan?

Per organisatie stelt het verantwoordelijk management het profiel vast. Denk aan taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, deskundigheid, kennis en inzicht. Daarna wordt dit getoetst door een gecertificeerde deskundige.

3.3 Welke preventietaken passen bij mijn organisatie en hoeveel tijd kost dat?

Dat is afhankelijk van onder andere de bedrijfsgrootte en het type bedrijf. Dit kan per bedrijf enorm verschillen. Voor een indicatie van de basistaken en benodigde uren voor uw bedrijf verwijzen wij u naar de quickscan van InPreventie.

3.4 Wanneer ben je een (goede) preventiemedewerker?

Een preventiemedewerker is de aanjager bij het opzetten en verbeteren van het arbobeleid.

In de praktijk tekent zich een driedeling af in de werkzaamheden op het gebied van preventie en bescherming: de preventiemedewerker als contactpersoon, als arbo-coördinator en als beleidsadviseur. De rol die de preventiemedewerker in een bedrijf inneemt, heeft een duidelijke relatie met de aard van de risico's in het bedrijf, met de grootte van het bedrijf, met de mate van (de)centralisatie en met de visie van het management op de zorg voor arbeidsomstandigheden. In kleine bedrijven beperkt de rol van de preventiemedewerker zich meestal tot die van contactpersoon. In grote, centraal aangestuurde organisaties treedt de preventiemedewerker vaak op als beleidsadviseur op managementniveau.

Voor een succesvolle invulling van de functie zijn naast de organisatiekenmerken en de visie van het management op arbeidsomstandigheden ook – binnen de gestelde grenzen van de functie – de ambities, competenties, rolopvatting en de visie van de preventiemedewerker zelf cruciaal. Maar hoe die rol ook is ingevuld en op welk niveau de preventiemedewerker ook acteert, essentieel is dat hij zijn werk zelfstandig en onafhankelijk moet kunnen uitvoeren.

3.5 Wat is de rol van een preventiemedewerker met betrekking tot de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E)?

De preventiemedewerker gaat na of de huidige RI&E compleet en actueel is. Zo nodig werkt hij ook mee aan de RI&E. De preventiemedewerker stelt het plan van aanpak op, houdt dit actueel en rapporteert over de voortgang aan de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging en werkgever. De uitvoering van de verbetermaatregelen en het adviseren van werknemers hoort hier ook bij.

3.6 Welke soorten preventiemedewerkers zijn er?

Er zijn verschillende manieren om de rol van preventiemedewerker in te vullen, namelijk:

- Als contactpersoon: intermediair tussen de eigen organisatie en externe deskundigen en heeft voldoende kennis van wat er in het bedrijf, vooral op de werk vloer, leeft.
- Als arbo-coördinator: actieve rol bij uitvoering van het arbobeleid.
- Als beleidsadviseur: ontwikkelen van arbobeleid, het sturen en coördineren van het beleid. Het kan ook een combinatie van bovenstaande taken zijn.

3.7 Wat is het verschil tussen een preventiemedewerker en een arbo-coördinator?

Zie vorige ook de vraag. Er is wel een verschil: de arbo-coördinator wordt in de Arbowet nergens genoemd. De preventiemedewerker is een wettelijk geregelde functie.

3.8 Wanneer heeft een preventiemedewerker met de ondernemingsraad (OR) te maken? En met een bedrijfsarts?

De bedrijfsarts moet nauw samenwerken met de preventiemedewerker. Naast de bedrijfsarts heeft de preventiemedewerker een belangrijke rol. De benoeming van de persoon van de preventiemedewerker zal voortaan met instemming van de medezeggenschap plaatsvinden. Hiermee ontstaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid: de preventiemedewerker krijgt draagvlak van werknemers en de medezeggenschap is medeverantwoordelijk voor het goed functioneren van de preventiemedewerker.

3.9 Moet de preventiemedewerker ook verslagleggen?

Ja, Het verlenen van bijstand omvat in ieder geval:

- a het verlenen van medewerking aan het verrichten en opstellen van een risico-inventarisatie en -evaluatie als bedoeld in [artikel 5](#) van de Arbowet;
- b het adviseren aan onderscheidenlijk nauw samenwerken met de ondernemingsraad of de personeelsvertegenwoordiging, of, bij het ontbreken daarvan, de belanghebbende werknemers, inzake de genomen en de te nemen maatregelen, gericht op een zo goed mogelijk arbeidsomstandighedenbeleid;
- c de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in onderdeel b, dan wel de medewerking daaraan.
- d Een afschrift van een advies als bedoeld in het zevende lid, onderdeel b, wordt aan de werkgever gezonden.

3.10 Hoe houdt een werkgever de arbeidsomstandigheden en risico's in de gaten als werknemers bij de klant thuis werken?

Voor diverse branches, onder andere thuiszorg, zijn hiervoor onder andere Arboconvenanten. Door werknemers goed te informeren met betrekking tot arbeidsomstandigheden gerelateerde instructies en protocollen. Denk hierbij aan tilinstructies, werkhouding en eventueel aanbieden van noodzakelijke beschermings- of hulpmiddelen. Voor informatie specifiek voor uw bedrijf kunt u het beste contact opnemen met uw arbodienst.

3.11 Hoort een preventiemedewerker ook toe te zien op een ongezonde levensstijl werknemers?

De Arbowet omschrijft met name de arbeidsomstandigheden. In kader van preventie kan aan de werknemers wel preventieve programma's worden aangeboden voor een gezonde leefstijl. Afhankelijk van de functie kan het zijn dat er specifieke beroepskeuring is.

4 Benoeming preventiemedewerker

4.1 Hoe wordt een preventiemedewerker benoemd?

In de nieuwe Arbowet dient de preventiewerker met instemming van de werknemersvertegenwoordiging, zowel de persoon als diens rol, te worden vastgesteld. Zodat hij nog beter kan worden ingezet om de werkgever te ondersteunen bij de zorg een doeltreffend arbeidsomstandigheden- en preventiebeleid in een organisatie. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden moeten schriftelijk worden vastgelegd.

4.2 Moet een bestaande preventiemedewerker alsnog worden benoemd door de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging?

Volgens het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geldt het betreffende instemmingsrecht op de concrete persoon en de positionering van de preventiemedewerker niet ten aanzien van de op de datum van inwerkingtreding van de wetwijziging zittende preventiemedewerker.

4.3 Hoe moet een kleine ondernemer een preventiemedewerker aanstellen als er geen ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging is?

De werkgever dient in overleg met de belanghebbende werknemers af te stemmen. Onder de 25 werknemers mag de werkgever zelf de preventiemedewerker zijn.

4.4 Wat als er geen medezeggenschapsorgaan is, omdat er geen belangstelling is vanuit de werknemers, hoe wordt er dan een preventiemedewerker benoemd?

Dit gebeurt dan in overleg met de belanghebbende werknemers.

4.5 Geldt het benoemen van een preventiemedewerker ook voor een personeelsvertegenwoordiging of alleen voor de ondernemingsraad?

Ja. De nieuwe Arbowet zegt:

De werkgever laat zich ten aanzien van de naleving van zijn verplichtingen op grond van deze wet bijstaan door een of meer deskundige werknemers. Indien in het bedrijf of de inrichting van de werkgever een ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging is ingesteld, wordt de keuze voor de deskundige werknemer, bedoeld in de eerste zin, en diens positionering, bepaald met instemming van die ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging. Artikel 27, derde tot en met zesde lid, van de Wet op de ondernemingsraden is van overeenkomstige toepassing.

4.6 Moet benoeming schriftelijk/ officieel gebeuren?

Zowel de benoeming als positionering moet met instemming gebeuren. Indien de inspectie hierom vraagt, zal werkgever moeten aantonen wie de preventiemedewerker is, zijn positionering en ook zijn taken.

4.7 Is ook instemmingsrecht nodig bij werkgevers met 15 werknemers?

Wanneer er een ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging is wel, anders gebeurt overleg met belanghebbende werknemers.

5 Opleiding preventiemedewerker

5.1 Moet je een opleiding hebben gevolgd om preventiewerker te zijn?

Nee, dit is niet verplicht. Het is van belang dat de preventiemedewerker die wordt aangesteld, over voldoende deskundigheid (weten welke risico's er zijn en hoe deze beheerst kunnen worden) en ervaring beschikt om de preventietaken goed uit te kunnen voeren. Met name kennis over de specifieke risico's in het eigen bedrijf is belangrijk. De werkgever kan de preventiemedewerker ondersteunen door aanbieden van opleiding.

Is er een opleiding voor preventiemedewerker?

Ja, daar zijn trainingen voor. ArboNed biedt de [basistraining Preventiemedewerker](#) en de vervolstraining Preventiemedewerker. De vervolstraining is er specifiek voor mensen die werken in een [kantooromgeving](#) en voor mensen die werken in een [productie-omgeving](#).

6 Diversen

6.1 Waarom moet de arbodienst weten wie mijn preventiemedewerker is? En zijn gegevens hebben?

De bedrijfsarts adviseert ook over preventie. Bij vragen over de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) en/of preventie-en verzuimbeleid moet hij met de preventiemedewerker contact kunnen opnemen. In de RI&E staat overigens vermeld hoe werknemers toegang hebben tot de preventiemedewerker.

6.2 Krijgt een preventiemedewerker extra salaris (naast zijn huidige functie)?

Dit kan een bedrijf zelf bepalen.

6.3 Welke consequenties heeft het voor een organisatie wanneer zij geen preventiemedewerker hebben?

De Inspectie SZW kan maatregelen nemen als zij constateert dat de wet niet wordt nageleefd. Bij minder ernstige gevallen krijgt de werkgever een waarschuwing, een eis tot naleving of een boete opgelegd.

6.4 Mag de casemanager de rol van contactpersoon met Arbodeskundigen / Bedrijfsarts blijven vervullen of neemt preventiemedewerker dit over?

In de Arbowet heeft de preventiemedewerker het recht om contact op te nemen met de arbodienst of bedrijfsarts. Dit zegt niets over de contacten van anderen binnen het bedrijf met de arbodienst. De casemanager treedt vaak op inzake individuele verzuimgevallen en preventiemedewerker zal meer het algemene arbeidsomstandighedenbeleid bespreken.